

Zmiany w świadczeniach pieniężnych wypłacanych z ubezpieczeń społecznych w razie choroby i macierzyństwa od 26 kwietnia 2023 r., w związku ze zmianami w Kodeksie pracy i w ustawie zasiłkowej (wdrożenie dyrektywy unijnej „work life balance”)

Warszawa, 24 kwietnia 2023 r.

Agenda

1

- Zmiany w świadczeniach pieniężnych wypłacanych z ubezpieczeń społecznych w razie choroby i macierzyństwa – informacje ogólne
- Podstawa prawna, użyte pojęcia

2

- Zmiany w zasiłku macierzyńskim
- Przepisy przejściowe
- Odpowiedzi na zadane pytania

3

- Urlop opiekuńczy, a zasiłek chorobowy
- Zmiany w dokumentach, stanowiących ustalanie prawa do zasiłków

Informacje ogólne

Na mocy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 641) zmianie uległy m.in. przepisy:

- regulujące uprawnienia **pracowników związane z rodzicielstwem**,
- **dotyczące prawa do zasiłku** macierzyńskiego oraz
- został wprowadzony urlop opiekuńczy.

Użyte w prezentacji skróty aktów prawnych:

ustawa zmieniająca - ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 641),

k.p. - ustawa z dnia z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2022 r. poz. 1510, z późn. zm.),

ustawa zasiłkowa - ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 1732, z późn. zm.).

Podstawowe pojęcia używane w prezentacji

Zaświadczenie „Za życiem” – specjalny rodzaj zaświadczenia uprawiający do dłuższego niż dotychczas okresu zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego. Wydawane jest dziecku:

- na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329, z późn. zm.) ,
- w przypadku ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2-4 ww. ustawy,
- przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

Przez **przyjęcie dziecka na wychowanie** należy rozumieć:

- przyjęcie dziecka na wychowanie dziecko w wieku do 14 roku życia i wystąpienie do sądu opiekuńczego w sprawie jego przysposobienia,
- przyjęcie dziecka na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do 10 roku życia.

Omawiane zmiany

Ustalenie zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego

Wymiar urlopu rodzicielskiego

Wniosek o zasiłek macierzyński

Zasiłek macierzyński za okres urlopu ojcowskiego

Przepisy przejściowe dotyczące zasiłku macierzyńskiego

Wyłączenie prawa do zasiłku chorobowego za okres urlopu opiekuńczego

Modyfikacja dokumentów stanowiących podstawę do ustalenia prawa do zasiłków

Urlop rodzicielski a ustalenie zasiłku macierzyńskiego

Za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu ojcowskiego (art. 29a ust. 1 ustawy zasiłkowej) **przysługuje zasiłek macierzyński.**

Wprowadzone zmiany przez ustawę zmieniającą w zakresie urlopu rodzicielskiego i urlopu ojcowskiego mają wpływ na **prawo do zasiłku macierzyńskiego.**

Okres urlopu rodzicielskiego = okres zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego

Wymiar urlopu rodzicielskiego	Łączny wymiar urlopu rodzicielskiego	Wymiar urlopu rodzicielskiego przysługujący wyłącznie jednemu z rodziców	Podstawowy wymiar urlopu rodzicielskiego przysługujący obojgu rodzicom
Urodzenia dziecka	41 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie 43 tygodni - w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie	Zgodnie z nowym brzmieniem art. 182 ^{1a} § 4 kp każdemu z pracowników-rodziców dziecka będzie przysługiwało wyłączone prawo do 9 tygodni urlopu rodzicielskiego z wymiaru urlopu rodzicielskiego. Prawa tego nie będzie można przenieść na drugiego z rodziców dziecka. Jest to tzw. nieprzenoszalna część urlopu rodzicielskiego w wymiarze 9 tygodni. Oznacza to, że jeden z rodziców może skorzystać z urlopu rodzicielskiego w maksymalnym wymiarze np. 32 tygodni lub 34 tygodni. Pozostałe 9 tygodni zostaje do wykorzystania dla drugiego rodzica (najczęściej ojca dziecka). Rodzice dziecka mogą dzielić się urlopem rodzicielskim, przy czym tylko jedno z rodziców może wykorzystać maksymalnie 32 tygodnie. 9 tygodni może być wykorzystane w częściach przez drugiego z rodziców.	41-9 = 32 tygodnie – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie 43 – 9 = 34 tygodnie - w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie
Urodzenie dziecka posiadającego zaświadczenie „Za życiem”	65 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie; 67 tygodni – w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie		65 – 9 = 56 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie; 67 – 9 = 58 tygodni – w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie
Przyjęcie dziecka na wychowanie w ramach rodziny zastępczej (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej)	41 tygodni – w przypadku przyjęcia jednego dziecka 43 tygodni - w przypadku przyjęcia więcej niż jednego dziecka 38 tygodni w przypadku przyjęcia starszego dziecka (w wieku do 7/10 roku życia)		41 - 9 = 32 tygodnie – w przypadku przyjęcia jednego dziecka 43 – 9 = 34 tygodnie - w przypadku przyjęcia więcej niż jednego dziecka
Przyjęcie dziecka posiadającego zaświadczenie „Za życiem” na wychowanie w ramach rodziny zastępczej (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej)	65 tygodni - w przypadku przyjęcia jednego dziecka 67 tygodni - w przypadku przyjęcia więcej niż jednego dziecka 62 tygodni e -w przypadku przyjęcia starszego dziecka (w wieku do 7/10 roku życia)		65 - 9 = 56 tygodnie - w przypadku przyjęcia jednego dziecka 67 – 9 = 58 tygodnie - w przypadku przyjęcia więcej niż jednego dziecka 62 – 9 = 53 tygodnie w przypadku przyjęcia starszego dziecka (w wieku do 7/10 roku życia)
Przejęcie dziecka na wychowanie i wystąpienie do sądu opiekuńczego z wnioskiem o przysposobienie	41 tygodni – w przypadku przyjęcia jednego dziecka 43 tygodni - w przypadku przyjęcia więcej niż jednego dziecka 38 tygodni – w przypadku przyjęcia dziecka w wieku do ukończenia 14 roku życia		41-9 = 32 tygodnie– w przypadku przyjęcia jednego dziecka 43 – 9 = 34 tygodnie - w przypadku przyjęcia więcej niż jednego dziecka
Przejęcie dziecka posiadającego zaświadczenie „Za życiem” na wychowanie i wystąpienie do sądu opiekuńczego z wnioskiem o przysposobienie	65 tygodni - w przypadku przyjęcia jednego dziecka 67 tygodni - w przypadku przyjęcia więcej niż jednego dziecka 62 tygodni - w przypadku przyjęcia starszego dziecka (w wieku do 14 roku życia)		65 - 9 = 56 tygodnie - w przypadku przyjęcia jednego dziecka 67 – 9 = 58 tygodnie - w przypadku przyjęcia więcej niż jednego dziecka 62 – 9 = 53 tygodnie w przypadku przyjęcia starszego dziecka (w wieku do 14 roku życia)

Zasady korzystania z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego

Zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego będzie przysługiwać:

- w jednej części lub **nie więcej niż w pięciu częściach**,
- **części będą mogły być dowolnie dzielone**,
- pierwsza część nie będzie musiała przypadać **bezpośrednio po zakończeniu zasiłku macierzyńskiego** za okres urlopu macierzyńskiego/urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego,
- **ostatnia część** powinna przypadać nie później niż do zakończenia roku kalendarzowego **w którym dziecko kończy 6 lat**, a w przypadku dziecka przyjętego na wychowanie odpowiednio do 7/10/14 roku życia.

Wniosek o zasiłek macierzyński

Długi wniosek o zasiłek macierzyński

Na mocy zmienionych przepisów uchylone zostały przepisy dotyczące tzw. „długiego wniosku” o udzielenie urlopu macierzyńskiego/ urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego.

Wniosek o urlop rodzicielski powinien być złożony **w terminie nie krótszym niż 21 dni** przed rozpoczęciem korzystania z urlopu.

Ważne!

Nadal na podstawie ustawy zasiłkowej **możliwe będzie** złożenie **tzw. „długiego wniosku o zasiłek macierzyński”**. Przepisy te mają znaczenie przy ustaleniu wysokości zasiłku macierzyńskiego.

Długi wniosek o zasiłek macierzyński – podstawa prawna

Ubezpieczona - matka dziecka, nie później niż 21 dni po porodzie, może złożyć pisemny wniosek o wypłacenie jej zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze, z wyłączeniem okresu, o którym mowa w art. 182^{1a} § 4 K.p., przysługującego ojcu dziecka (art. 30a ust. 1 ustawy zasiłkowej)

Ubezpieczony, nie później niż 21 dni po przyjęciu dziecka na wychowanie i wystąpieniu do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka albo po przyjęciu dziecka na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, może złożyć pisemny wniosek o wypłacenie mu zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze, z wyłączeniem okresu, o którym mowa w art. 182^{1a} § 4 K.p., przysługującego drugiemu rodzicowi dziecka (art. 30a ust. 2 ustawy zasiłkowej).

Długi wniosek o zasiłek macierzyński - zasady

Długi wniosek o zasiłek macierzyński:

- **musi być złożony nie później niż 21 dni** po porodzie /przyjęcia dziecka na wychowanie
- **ma charakter „deklaracji”** (ubezpieczona nie musi wskazywać konkretnych okresów w których będzie korzystać z tego urlopu, ale „deklaruje” korzystanie z zasiłku macierzyńskiego z urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego w pełnym wymiarze; powinna złożyć nie później niż 21 dni przed rozpoczęciem korzystania z urlopu wniosek o urlop rodzicielski lub jego część oraz wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za ten okres urlopu / jego część,
- **ma wpływ na ustalenie wysokości zasiłku macierzyńskiego (81,5% podstawy wymiaru zasiłku),**
- **nie może obejmować 9 tygodni urlopu rodzicielskiego** przysługującego wyłącznie drugiemu rodzicowi.

Długi wniosek o zasiłek macierzyński – odpowiedzi na pytania

Pytanie 1:

Czy do wypłacenia zasiłku macierzyńskiego w wysokości 81,5% podstawy wymiaru zasiłku wystarczy złożenia przez pracownicę – ubezpieczonego wniosku o urlop macierzyński i urlop rodzicielski ?

Odpowiedź 1:

Nie. Od 26 kwietnia 2023 r. na podstawie przepisów k.p. **nie będzie można już złożyć tzw. długiego wniosku** o urlop macierzyński i rodzicielski. Natomiast warunkiem rozpoczęcia wypłacenia zasiłku macierzyńskiego w wysokości 81,5 % jest **złożenie tzw. długiego wniosku o zasiłek macierzyński.**

Ubezpieczona – matka dziecka, która zamierza wykorzystać zasiłek macierzyński z pełnym wymiarze za okres urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego powinna złożyć wniosek o wypłacenie zasiłku macierzyńskiego w którym zadeklaruje, że będzie korzystać z ww. urlopów w pełnym wymiarze. Na tej podstawie pracodawca będący płatnikiem zasiłku będzie mógł rozpocząć wypłatę zasiłku macierzyńskiego w wysokości 81,5 % podstawy wymiaru zasiłku.

Konkretyzacja kolejnych okresów korzystania z urlopów związanych z rodzicielstwem powinna nastąpić we wnioskach o ich udzielenie.

Długi wniosek o zasiłek macierzyński – odpowiedzi na pytania

Pytanie 2:

Czy w przypadku złożenia przez pracownika tzw. długiego wniosku o zasiłek macierzyński pracodawcy będącemu jednocześnie płatnikiem zasiłków, pracownik może złożyć w późniejszym terminie wniosek o zasiłek za okres urlopu rodzicielskiego – nie krótszym niż 21 dni przed rozpoczęciem korzystania z urlopu?

Odpowiedź 2:

Tak. Tzw. długi wniosek o zasiłek macierzyński stanowi „deklarację” wykorzystania zasiłku macierzyńskiego i rodzicielskiego w pełnym wymiarze (z wyjątkiem części przysługującej drugiemu z rodziców) w celu rozpoczęcia wypłaty zasiłku macierzyńskiego w wysokości 81,5% podstawy wymiaru zasiłku. Zatem możliwe jest złożenie w późniejszym terminie (nie krótszym niż 21 dni przed rozpoczęciem korzystania z urlopu/ zasiłku) wniosku o zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego.

Długi wniosek o zasiłek macierzyński – odpowiedzi na pytania

Pytanie 3:

Czy tzw. długi wniosek o zasiłek macierzyński (art. 30a ustawy zasiłkowej) może być złożony w formie elektronicznej ?

Odpowiedź 3:

Forma złożenia wniosku zależy od tego kto jest płatnikiem zasiłku.

Wniosek o zasiłek macierzyński powinien być złożony:

- w formie pisemnej – jeżeli płatnikiem zasiłku jest płatnik składek (pracodawca),
- w formie pisemnej lub **w formie dokumentu elektronicznego** - jeżeli płatnikiem zasiłku jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Ważne!

Wniosek w formie dokumentu elektronicznego musi być podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo z wykorzystaniem sposobu potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych dostępnego w systemie teleinformatycznym udostępnionym bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na elektroniczną skrzynkę podawczą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub na adres do doręczeń elektronicznych).

Zasiłek macierzyński pobierany na dzień 26 kwietnia 2023 r. (art. 39 ustawy zmieniającej)

Ubezpieczony, który w dniu 26 kwietnia 2023 r. **pobiera zasiłek macierzyński** za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub urlopu **rodzicielskiego ma prawo do zasiłku w wysokości określonej w ustawie zasiłkowej na nowych zasadach.**

Warunkiem uzyskania zasiłku macierzyńskiego w nowej wysokości jest złożenie **wniosku o ustalenie zasiłku macierzyńskiego w nowej wysokości** w terminie 21 dni od dnia wejścia w życie nowych przepisów, tj. w okresie od 26 kwietnia **do 17 maja 2023 r.**

Zasiłek macierzyński w zmienionej wysokości przysługuje przez okres od dnia 26 kwietnia 2023 r. do końca okresu **odpowiadającego okresowi urlopu macierzyńskiego**, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego.

Jeżeli ubezpieczony nie złoży takiego wniosku, w powyższym okresie, to **będzie korzystać z zasiłku macierzyńskiego zgodnie z wnioskiem złożonym przed 26 kwietnia 2023 r.**

Okres przejściowy- zasiłek macierzyński

Wniosek o zasiłek macierzyński został złożony, ale nie rozpoczął się okres jego pobierania 26 kwietnia 2023 r. (art. 40 ustawy zmieniającej)

Ubezpieczony, który przed 26 kwietnia 2023 r. złożył wniosek o zasiłek macierzyński za okres przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego, **ale nie rozpoczął pobierania tego zasiłku w dniu 26 kwietnia 2023 r. może skorzystać z wysokości zasiłku macierzyńskiego według nowych zasad.**

Warunkiem uzyskania zasiłku macierzyńskiego w nowej wysokości jest złożenie **wniosku o ustalenie zasiłku macierzyńskiego w nowej wysokości** w terminie 21 dni od dnia wejścia w życie nowych przepisów, tj. w okresie od 26 kwietnia do 17 maja 2023 r.

Jeżeli ubezpieczony nie złoży takiego wniosku, w powyższym okresie, to będzie korzystać z **zasiłku macierzyńskiego zgodnie z wnioskiem złożonym przed 26 kwietnia 2023 r.**

Okres przejściowy- zasiłek macierzyński

Zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego albo jego części dla ubezpieczonych uprawionych do zasiłku w okresie od 2 sierpnia 2022 r. do 25 kwietnia 2023 r. (włącznie)

Ubezpieczony, który **w okresie od 2 sierpnia 2022 r. do dnia 25 kwietnia 2023 r. (włącznie)** miał prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego albo jego części lub wykorzystał zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego albo jego części udzielonego na podstawie Kodeksu pracy (na dotychczasowych zasadach), **ma prawo do zasiłku macierzyńskiego** za części urlopu rodzicielskiego na zasadach określonych w art. 34 i art. 35 ustawy zmieniającej w nowej wysokości.

Dotyczy: ubezpieczonych, którzy od dnia 2 sierpnia 2022 r. do dnia 25 kwietnia 2023 r. korzystali/ mieli prawo do skorzystania z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego (jego części) a na gruncie nowych przepisów mogą – na określonych zasadach – skorzystać z dłuższego wymiaru zasiłku macierzyńskiego (o 9 / 24 tygodnie).

Podstawą do ustalenia zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego w tym przypadku będzie:

- wniosek o zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego oraz pozostałe dokumenty niezbędne do ustalania prawa do zasiłku macierzyńskiego.

Wniosek o urlop rodzicielski/ wniosek o zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego powinien zostać złożony nie później niż w terminie 21 przed planowanym rozpoczęciem pobierania tego zasiłku za okres urlopu rodzicielskiego lub jego części.

Okres przejściowy - odpowiedzi na pytania

Pytanie 1

Czy jeśli w dniu wejścia w życie przepisów ubezpieczona pobiera zasiłek macierzyński za czas urlopu macierzyńskiego **w wysokości 80 proc.** (na podstawie tzw. długiego wniosku o zasiłek macierzyński za okres pełnego urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego) i nie złoży po tej dacie wniosku o wypłacenie zasiłku macierzyńskiego w nowej wysokości, o którym mowa w art. 39 ustawy zmieniającej **to do końca rodzicielskiego będzie pobierać zasiłek 80 proc., a nie 81,5 proc.?**

Odpowiedź 1:

Tak, ponieważ warunkiem ustalenia zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego w wysokości 81,5 % w przypadku pobierania zasiłku macierzyńskiego w dniu wejścia w życie ustawy zmieniającej, tj. 26 kwietnia 2023 r. jest złożenie wniosku w terminie 21 dni od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej. Jeżeli ubezpieczona nie złoży takiego wniosku będzie pobierać zasiłek macierzyński w wysokości dotychczas ustalonej.

Okres przejściowy - odpowiedzi na pytania

Pytanie 2.

Czy jeśli rodzic, przed 26 kwietnia 2023 r. który złożył wniosek o część rodzicielskiego (np. o 16 tygodni), ale nie rozpoczął jeszcze korzystania z tego urlopu i nie złożył wniosku, o którym mowa w art. 40 ustawy zmieniającej, to jego **zasiłek wyniesie 60 proc. podstawy wymiaru zasiłku czy 70 proc.?**

Odpowiedź 2:

Tak. Jeżeli ubezpieczony przed wejściem w życie przepisów ustawy zmieniającej złożył wniosek o wypłacenie zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego za niewykorzystaną część urlopu, ponieważ podzielił urlop rodzicielski na części, w ten sposób, że np. część przypadnie do wykorzystania po wejściu w życie ustawy zmieniającej, ale po tej dacie nie złoży nowego wniosku o ustalenie zasiłku macierzyńskiego za tą część urlopu rodzicielskiego w nowej wysokości (70% podstawy wymiaru zasiłku), **to zasiłek macierzyński będzie przysługiwał w wysokości dotychczasowej, tj. 60% podstawy wymiaru zasiłku.**

Ważne!

Warunkiem ustalenia prawa do zasiłku na podstawie zmienionych przepisów jest złożenie przez ubezpieczonego wniosku w terminie 21 dni od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej. Jeżeli ubezpieczony nie złoży ponownie wniosku korzystać będzie z zasiłku macierzyńskiego zgodnie z wnioskiem złożonym przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej (art. 40 ust. 2-3 ustawy zmieniającej).

Okres przejściowy - odpowiedzi na pytania

Pytanie 3:

Czy do wypłacenia zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego w nowej wysokości (w okresie przejściowym) wystarczy złożenie przez pracowników wniosku o udzielenie urlopu rodzicielskiego na podstawie art. 30 ustawy zmieniającej, jeżeli płatnikiem zasiłku jest pracodawca?

Odpowiedź 3:

Nie. Warunkiem ustalenia prawa do zasiłku na podstawie zmienionych przepisów jest złożenie przez ubezpieczonego wniosku o ustalenie zasiłku macierzyńskiego w nowej wysokości w terminie 21 dni od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej. Jeżeli ubezpieczony niełoży ponownie wniosku korzystać będzie z zasiłku macierzyńskiego zgodnie z wnioskiem złożonym przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej (art. 40 ust. 2-3 ustawy zmieniającej).

Zasiłek macierzyński za okres urlopu ojcowskiego

Skróceniu uległ okres, w którym ubezpieczony ojciec dziecka może skorzystać z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu ojcowskiego.

W celu sprawowania opieki nad dzieckiem pracownik - ojciec ma prawo do urlopu ojcowskiego **w wymiarze do 2 tygodni**, nie dłużej jednak niż do:

- 1) **ukończenia przez dziecko 12 miesięcy** życia albo
- 2) **upływu 12 miesięcy** od dnia uprawomocnienia się postanowienia orzekającego przysposobienie dziecka i nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 14 roku życia.

Okres przejściowy:

Pracownik - ojciec wychowujący dziecko w dniu wejścia w życie ustawy zmieniającej (tj. 26 kwietnia 2023 r.) ma prawo do urlopu ojcowskiego na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko:

- 1) 24 miesięcy życia albo
- 2) 14 roku życia, o ile nie upłynęły 24 miesiące od dnia uprawomocnienia się postanowienia orzekającego przysposobienie tego dziecka.

Urlop opiekuńczy a zasiłek chorobowy

Od 26 kwietnia 2023 r. pracownikowi przysługuje w ciągu roku kalendarzowego urlop opiekuńczy:

- w wymiarze 5 dni,
- w celu zapewnienia osobistej opieki lub wsparcia osobie będącej członkiem rodziny lub zamieszkującej w tym samym gospodarstwie domowym, która wymaga opieki lub wsparcia z poważnych względów medycznych (art. 173¹ § 1 k.p.).

Ważne!

Za okresy niezdolności do pracy przypadającej w czasie urlopu opiekuńczego zasiłek chorobowy nie przysługuje.

Ta sama zasada dotyczy świadczenia rehabilitacyjnego i zasiłku opiekuńczego (art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy zasiłkowej).

Zmiany w dokumentach stanowiących podstawę do ustalenia prawa do zasiłku

W związku ze zmianami w zakresie prawa do zasiłku macierzyńskiego uległy zmianie niektóre formularze stanowiące podstawę do wypłaty zasiłku macierzyńskiego i zasiłku chorobowego, opiekuńczego (ZUR, ZAM, Z-15a, Z-15b, ZAS-24, Z-3a, ZAS-5, Znp-7).

Wzory **dostosowanych** formularzy będą dostępne na stronie www.zus.pl od 26 kwietnia 2023 r.

Dostosowane formularze na PUE ZUS będą dostępne około połowy maja.

Do momentu udostępnienia zmienionych formularzy można korzystać z wzorów obecnie obowiązujących.

Ważne!

W przypadku wnioskowania o zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego w przypadku dziecka posiadającego zaświadczenie „Za życiem” ubezpieczeni powinni dołączyć do dokumentów stanowiących podstawę do ustalania prawa do zasiłku macierzyńskiego oświadczenie, że dziecko posiada ww. zaświadczenie.

Dziękuję za uwagę

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH